

Coccidiose i buranlæg - et nyt problem?

Vi har indenfor det sidste halve år oplevet nogle få udbrud af blindtarmscoccidiose hos buropræet og unge høner i buranlæg.

Fjerkræafgiftsfonden

Coccidiose i buranlæg – et nyt problem?

Vi har indenfor det sidste halve år oplevet nogle få udbrud af blindtarmscoccidiose hos buropræet og unge høner i buranlæg. Introduktionen af buropræet og de nye berigede bure har mange fordele, men åbner også mulighed for smitte med coccidiose.

I USA har man brugt buropræet og buranlæg med gødningsbånd i mange år, og coccidiose i disse anlæg er hyppigt forekommende. Hos opdrættet oplever man alt fra klassisk coccidiose til mere diffuse symptomer som let øget dødelighed og forøget forekomst af andre sygdomme end coccidiose. Hos de voksne høns ses coccidioseproblemerne ofte lige efter start af ægproduktionen - typisk omkring uge 23-24. Det er ikke usædvanligt at se en nedsat ægproduktion i flere uger efter udbruddet, og nogle gange er livsydelsen ligefrem nedsat. Symptomer og timing af coccidiose i buranlæg er mere uforudsigeligt end hos kyllinger og høns på gulv.

Problemet opstår i opdrætsburene, hvor kyllingerne, når de når en vis alder, kan nå undersiden af gødningsbåndet fra burrækken ovenover. Denne gødningskontakt åbner mulighed for en cirkulation af coccidier fra gødning til kylling, som vi kender det fra gulvopdræt. Men hvor gulvopdrættet er beskyttet imod coccidiose af Paracox-vaccinationen, så er buroprættet fuldt modtageligt, og med tiden kan der opbygges så stort et smittetryk, at vi ser coccidiose i udbrud. Hvis hønnikerne ikke har opnået en tilstrækkelig immunitet i opdrættet, er der i de nye berigede bure risiko for smitte fra gødningsbånd, reder og skrabeareal.

I USA vaccinerer man i stor stil buropræet imod coccidiose. For at få fuld effekt af vaccinen, skal kyllingerne have kontakt til gødningen i ca. 5 uger, så vaccinecoccidierne kan cirkulere flere gange igennem kyllingens tarm. Dette problem løser man i USA ved at dække 40 % af buret med pap (f.eks. paptallerkner eller papbakker) i de første 5 uger efter indsætning. Tilsyneladende er der ingen sygdoms- eller velfærdsmæssige problemer forbundet med pappet i bunden af buret.

Problemet er helt nyt i Danmark, og vi arbejder hårdt på en anbefaling til håndtering af coccidieproblematikken i dansk burproduktion. Men her og nu kan vi anbefale, at kyllingerne så vidt muligt bliver gående på samme etage i opdrætsburene og i produktionsanlægget. Årsagen er, at den øverste etage i opdrætsburene ikke har adgang til et gødningsbånd, og derfor slet ikke opnår immunitet imod coccidiose. Jo længere vi kommer ned i etagerne, jo større bliver smittetrykket, og des bedre bliver kyllingerne immuniseret. Hvis en kylling, som er opdrættet på øverste etage, flyttes til nederste etage i produktionsanlægget, er den helt ubeskyttet imod coccidiose, og der er en risiko for, at den kan blive syg. Desuden kan man køre gødningsbåndene en hel omgang hver gang, således at det altid er den samme (rene) side af båndet, som vender nedad.

Forfatter: Søren Astrup, Videncentret for Landbrug, Fjerkræ.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.